

Eksamen 2006

Spørgsmål

1.

Hvad forstår man ved Globalisering?

Er der tale om et ny fænomen eller har verden også tidligere oplevet globalisering?

2.

Redegør for de synspunkter der kommer frem i bilagene.

3.

Diskuter med udgangspunkt i bilaget hvilke positive og negative konsekvenser globaliseringen har og forklar, om der findes alternativer til globalisering.

4.

Til sidst skal du fremlægge din eksamensopgave (5-10 minutter).

Hvis du finder det relevant, kan du inddrage opgaven i din besvarelse af spørgsmål 1-3.

Bilag

Globalisering giver ulighed. Information 19 november 2004

Attac tog fejl - globalisering gavner ulande. Politiken 05 marts 2005,

Globalisering giver ulighed

Information 19 november 2004, side 3

Der går en lige linje fra globalisering til marginalisering og ghettoisering

Af HANS THOR ANDERSEN lektor i socialgeografi
Analyse

Globaliseringen og de medfølgende forandringer underminerer langsomt, men sikkert grundlaget for det nationale fællesskab.

Det er en naturlig følge af globaliseringen, at de forestillinger, der skabtes af nationalstaterne, nu er ved at have udspillet deres funktion og er på vej til at blive erstattet af andre fællesskaber. Men for et land som Danmark med stor vægt på det nationale fællesskab er det en smertelig proces at opdage.

I danskernes selvforståelse er landet stedet, hvor få har for meget og færre for lidt og eksistensen af en solidaritet på tværs af samfundets skel. Men det er ikke givet, at det holder mere. Uligheden mærkes på flere områder, geografisk, socialt, politisk, etnisk og kulturelt...

Den nationale selvforståelse er ved at sprække...

Globaliseringen, der i starten af 1990'erne mest blev betragtet som en økonomisk foreteelse med primært beskæftigelsesmæssige og regionale konsekvenser, ses i stigende grad som baggrund for en bred samfundsmæssig forandring. Kulturelt, ideologisk, livsstils- og forbrugsmæssigt samt på andre måder ændres vores dagligdag.

Middelklassen i de vestlige og så småt også i de østasiatiske lande deler i stigende grad en konservativ, neoliberal noget-for-noget-man-må-yde-før-man-kan-nyde-forståelse af den globaliserede verden. ...

De ydre omstændigheder som fælles sprog og territorium gælder stadig, mens den sociale sammen-

hængskraft svækkes. Det er interessant at bemærke at globaliseringen viser sig i dagligdags forhold som bosætning og skolegang.

Globaliseringen betyder ikke fællesskabernes opløsning, men udskiftningen af en type fællesskab, det nationale, med det globale eller i al fald internationale fællesskab. Hvad har den politisk-økonomiske elite i Vesteuropa egentlig til fælles med de marginaliserede borgere i deres lande? At de taler samme sprog, har stemmeret og deler en række forestillinger om nation og folk?...

...

Tilsvarende har den succesrige middelklasse med job i fremgangsrigte brancher som informationsteknologi, medico- og biotech, diverse konsulent- og liberale erhverv mm. nydt godt af globaliseringens økonomi... Det har gjort det muligt for dem at bosætte sig i de mest attraktive bydele, tæt på storbyernes pulserende centre, men alligevel lidt for sig selv og i naturskønne omgivelser.

...Det er kvarterer i skarp kontrast til de store almene boligbebyggelser som Vollsmose, Gellerupplanen, Tåstrupgård og Sydhavnen med deres koncentration af førtidspensionister, lavindkomstgrupper og andre marginaliserede.

Der er en lige linje fra globaliseringen til marginaliseringen og ghettoiseringen af dele af samfundet. Og til de mobile og velstillede trækkes sig tilbage fra fællesskabet. Både skoler og bydele.

*Ifølge Newsweek er Danmark det land i verden, hvor velstanden er mest ligeligt fordelt. Og væksten er større i Danmark end for Europa som gennemsnit. Men væksten er skævt fordelt. Mellem ejere og lejere. Mellem de ledige og de stressede. Mellem vækstcentre og udkantsområder Mellem byernes kvarterer. Information er gået på jagt efter det delte Danmark i Frederikshavn og København.

*En slags Danmarksbillede med nedslag på forskellige former for skævvridning af Danmark.

Attac tog fejl - globalisering gavner ulande

Politiken 05 marts 2005, 3 . sektion side 1

Af Sebastian Mallaby

Hvis globaliseringen var en aktie, ville kursen på den være eksploderet på det seneste. For fem år siden var der vanvittig gang i gadedemonstrationerne imod globalisering. I dag er demonstranterne væk, eller i hvert fald gået i hi.

For fem år siden tvivlede velmenende mennesker på, at handel var godt for udviklingslandene. I dag hører man flere beklagelser over de handelsbarrierer, som de rige lande har opført, og som kvæler de fattige landes eksport.

I 1990'erne blev dagsordenen for diskussionen sat af mennesker som Lori Wallach, der var engageret i antiglobaliseringsbevægelsen. I dag sættes dagsordenen snarere af folk som Bono, der ønsker at fremme handlen sideløbende med hjælp og gældslettelse.

Globaliseringsmodstandernes argumenter var i de fleste tilfælde så svage, at de endte med at blive gennemhullet. En af Verdensbankens undersøgelser har vist, at de 'globaliserende' fattige lande - dem, hvis handel øgedes - oplevede indtægtsstigninger på fem procent om året i 1990'erne, hvilket var to en halv gange mere end fremgangen i de industrialiserede lande. Til sammenligning oplevede de ikke-globaliserende fattige lande ingen indtægtsstigning overhovedet. Det er svært at argumentere imod den slags kendsgerninger. ...

Men selv om globaliseringen medfører en fremgang - som ganske vist både har vindere og tabere - stiller den også nye udfordringer. Vi står over

for globaliserede terrorgrupper, narkokarteller og netværker til hvidvaskning af penge, for slet ikke at tale om den globale spredning af smitsomme sygdomme og miljøproblemer.

Den økonomiske globalisering matches ikke af den politiske globalisering. Og selv om vi ved, at det forholder sig sådan, så er vores indsats for at ændre det sjældent mere end halvhjertet. Hvis vi skal tumle de transnationale trusler, bliver vi nødt til at gøre noget ved de ikke-fungerende stater, hvor disse trusler ofte får lov til at udklækkes.

...Vi ved også, at de svage stater har bedre muligheder for at vokse sig stærke, hvis de får lov til at eksportere til de rige markeder. Det er skandaløst, at de mindst frie områder af verdenshandlen er landbruget og tekstilindustrien, altså netop de produkter, hvor de fattige lande har en fordel.

I slutningen af det 19. århundrede oplevede verden første udgave af globaliseringen. Ny teknologi - telegraf, dampskibe, telefonen, elektricitet, jernbanen - medførte i kombination med det britiske imperiums frihandelspolitik en dramatisk ekspansion af den internationale samhandel.

Men første udgave af globaliseringen blev torpederet af de uløste politiske spændinger, der siden førte til verdenskrig. Nye spændinger truer i dag, og vi bliver nødt til at gøre noget alvorligt for at løse dem.

debat@pol.dk

Oversættelse: Tonny Pedersen

paratviden -->

1.

Hvad forstår man ved Globalisering?
Er der tale om et ny fænomen eller har verden også tidligere oplevet globalisering?

Paratviden er den viden, du har fra undervisningen, avislæsning eller læsning af pensum eller andre samfundsfaglige bøger.

2. -->

Redegør for de synspunkter der kommer frem i bilagene.

Redegør. Det ord ser så uskyldigt ud, men det er det ikke. Det betyder for det første, at du skal kunne genfortælle de væsentligste informationer i kilden. Men det skal gøres på en måde, der viser, at du har forstået teksten og kan problematisere den.

3. -->

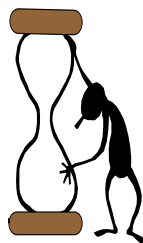
Diskuter med udgangspunkt i bilaget hvilke positive og negative konsekvenser globaliseringen har og forklar, om der findes alternativer til globalisering.

Nu skal du have mange bolde i luften. **Diskuter** betyder at du blandt andet vælger at sige noget om det der direkte er spurgt om i spørgsmålet, men også fremdrager andre ting som du mener (og begrundet) er vigtige.

4. -->

Til sidst skal du fremlægge din eksamensopgave (5-10 minutter).
Hvis du finder det relevant, kan du inddrage opgaven i din besvarelse af spørgsmål 1-3.

HVORDAN?

Begynd med et ultrakort resume af dit eksamensprojekt. Husk, at censor ikke har læst det på forhånd.
Redegør derfor, hvad der er det væsentligste i projektet og begrund hvorfor. Vær forberedt på, at du herefter vil få spørgsmål til dit eksamensprojekt.

